TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2004. gada 7. oktobrī *

Lieta C-239/03

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2003. gada 4. jūnijā cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv G. Valero Hordana [*G. Valero Jordana*] un B. Stromskis [*B. Stromsky*], pārstāvji,

prasītāja,

pret

Francijas Republiku, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un E. Puisē [*E. Puisais*], pārstāvji,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents), R.Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], P. Kūris [*P. Kūris*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Eiropas Kopienu Komisija ar savu prasības pieteikumu lūdz Tiesu atzīt, ka:

— neveicot visus attiecīgos pasākumus [*Étang de Berre*] Berres ūdenstilpes plašā un ilgstošā piesārņojuma novēršanai, mazināšanai un apkarošanai un

— pienācīgi neievērojot Protokola par Vidusjūras aizsardzību no sauszemes avotu radītā piesārņojuma III pielikuma, kas parakstīts 1980. gada 17. maijā Atēnās un kas Eiropas Ekonomikas Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes 1983. gada 28. februāra Lēmumu 83/101/EK (OV L 67, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Protokols"), prasības un pēc tā noslēgšanas negrozot atļauju veikt vielu, kas ietilpst Protokola II pielikumā, nopludināšanu,

Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir saistoši saskaņā ar 4. panta 1. punktu un 8. pantu Konvencijā par Vidusjūras aizsardzību no piesārņojuma, kas parakstīta 1976. gada 16. februārī Barselonā un kas Eiropas Ekonomikas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 1977. gada 25. jūlija Lēmumu 77/585/EEK (OV L 240, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Konvencija"), un Protokola 6. panta 1. un 3. punktu, kā arī EKL 300. panta 7. punktu.

Atbilstošās tiesību normas

2 Konvencijas 2. panta a) apakšpunktā termins "piesārņojums" definēts šādi:

"[..] ir vielas vai enerģija, ko cilvēks tieši vai netieši ievada jūras vidē un kas rada piemēram šādu kaitīgu ietekmi: kaitējums dzīvajiem resursiem, draudi cilvēku veselībai, šķēršļi darbībām jūrā, tajā skaitā zvejniecībai, izmantojamā jūras ūdens pasliktināta kvalitāte un rekreatīvās vērtības mazināšanās."

3 Saskaņā ar Konvencijas 4. panta 1. punkta noteikumiem:

"Līgumslēdzējas puses atsevišķi vai kopīgi veic visus atbilstīgos pasākumus saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem un spēkā esošajiem protokoliem, kuru puses tās ir, lai nepieļautu, mazinātu un cīnītos pret Vidusjūras rajona piesārņojumu un aizsargātu un uzlabotu minētā rajona jūras vidi."

4 Konvencijas 8. pantā noteikts:

"Līgumslēdzējas puses veic visus attiecīgos pasākumus, lai nepieļautu, mazinātu un cīnītos pret Vidusjūras piesārņojumu, ko rada izplūdes no upēm, piekrastes uzņēmumiem vai izplūdes vietām vai noplūde no visiem citiem sauszemes avotiem, kas atrodas to teritorijās."

5 Tādā pat nozīmē Protokola 1. pantā noteikts:

"Šā protokola Dalībvalstis [..] veic visus attiecīgos pasākumus, lai novērstu, mazinātu, apkarotu un kontrolētu Vidusjūras rajona piesārņojumu, ko rada izplūdes no upēm, piekrastes uzņēmumiem vai izplūdes vietām, kā arī noplūde no visiem citiem sauszemes avotiem, kas atrodas minētajās teritorijās."

6 Saskaņā ar Protokola 3. panta c) apakšpunkta noteikumiem:

"Darbības zona, uz kuru attiecas šis protokols (turpmāk tekstā — "Protokola darbības zona") ir šāda:

[..] sāļūdens purvi, kas savienojas ar jūru."

7 Protokola 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēts, ka šo protokolu piemēro

"piesārņojošu vielu izplūdēm, kas sasniedz Protokola darbības zonu, no sauszemes avotiem Pušu teritorijās, jo īpaši:

tieši, no izplūdes vietām ieplūstot jūrā, vai tiekot iepludinātām no krasta,

netieši, pa upēm, kanāliem vai citām ūdenstecēm, ieskaitot pazemes ūdensteces, vai ar virszemes noteces ūdeņiem".

8 Saskaņā ar Protokola 6. panta 1. un 3. panta noteikumiem:

"1. Dalībvalstis stingri ierobežo piesārņojumu no sauszemes avotiem Protokola darbības zonā ar šā protokola II pielikumā minētajām vielām vai avotiem.

[..]

3. Attiecībā uz izplūdēm noteikti ir jāsaņem kompetento valstu iestāžu atļauja, pienācīgi ievērojot šā protokola III pielikuma noteikumus [..]"

9 No protokola II pielikuma A iedaļas 11. un 13. punkta izriet, ka atbilstoši 6. pantā paredzētajai sistēmai "[v]ielas, kurām tieši vai netieši ir nelabvēlīga ietekme uz jūras vides skābekļa saturu, jo īpaši tās vielas, kuras var izraisīt eitrofikāciju", un "[v]ielas, kuras, kaut arī nebūdamas toksiskas, var kļūt kaitīgas jūras videi vai var traucēt kādam likumīgam jūras izmantojumam to izplūdes daudzuma dēļ".

10 II pielikuma B iedaļā precizēts:

"Saskaņā ar III pielikumu jāveic iepriekš A iedaļā minēto vielu izplūdes kontrole un stingra ierobežošana."

11 Protokola III pielikumā izklāstīti faktori, kas jāņem vērā "[a]r nolūku izdot atļauju tādu atkritumu izkraušanai, kas satur šā protokola II pielikumā vai I pielikuma B iedaļā minētās vielas [..]". Tā Dalībvalstīm ir pienākums ņemt vērā "[a]tkritumu

sastāvdaļu un atkritumu sastāvdaļu kaitīgās īpašības", "[i]zplūdes vietas un jūras uztvērējvides raksturojumu", "[a]tkritumu apsaimniekošanas tehnoloģiju pieejamību" un, visbeidzot, "iespējamo kaitējumu [j]ūras ekosistēmai un jūras ūdens izmantojumam".

12 Turklāt saskaņā ar EKL 300. panta 7. punkta noteikumiem Kopienas noslēgtie nolīgumi "uzliek saistības Kopienas iestādēm un dalībvalstīm".

Prasības priekšmets un pirmstiesas procedūra

13 Berres ūdenstilpe ir sāļūdens purvs (15 000 ha platībā), ko Karontes [*Caronte*] kanāls tieši savieno ar Vidusjūru. Tā ūdens tilpums ir 900 miljoni m^3.

14 Komisijai ir iesniegta sūdzība par Berres ūdenstilpes ūdens vides postījumu, kura galvenais iemesls ir saldūdens mākslīga iepludināšana no Diransas [*Durance*] šajā purvā ikreiz, kad *Electricité de France* (turpmāk tekstā — "*EDF*") iedarbina Senšamas [*Saint-Chamas*] hidroelektrostacijas turbīnas.

15 *EDF* ierīkoja un izmantoja Senšamas kanālu saskaņā ar:

— 1955. gada 5. janvāra likumu Nr. 55-6 par Diransas aprīkošanu (1959. gada 6. janvāra *JORF* un 1955. gada 20. februāra labojumi *JORF*), kura 1. pantā

apūdeņošanas darbu izpilde atzīta par sabiedriski lietderīgu, lai regulētu ūdens izmantošanu no Diransas un elektroenerģijas ražošanu, kā rezultātā tika izbūvēts kanāls starp Verdonas [*Verdon*] sateku un Berres ūdenstilpi;

— 1959. gada 28. septembra dekrētu, ar ko *EDF* (kā valsts pakalpojumu sniedzējam) tiek piešķirtas [tiesības] ierīkot un izmantot Serponsonas [*Serre-Ponçon*] aizsprostu un ūdens krātuvi un ierīkojamos aizprostus pie Diransas kanāla starp Verdonas sateku un Berres ūdenstilpi (1955. gada 7. oktobra *JORF*);

— 1966. gada 19. augusta nolīgumu, kas noslēgta starp *EDF* un *ministre de l'Équipement* [tautsaimniecības ministrs], kuras 9. pantā noteikts, ka

— "*Electricité de France* veiks visus vajadzīgos pasākumus, lai apturētu ieplūdes purvā, tiklīdz kā cietvielu daudzums pārsniedz 5 gramus uz litru, ja vien netiek traucēta elektrības padeve tīklā, kā dēļ šis pasākums izņēmuma kārtā izrādītos nepieņemams";

— 1972. gada 6. aprīļa dekrētu, kas apstiprina nolīgumu un pie Diransas esošo Salonas [*Salon*] un Senšamas aizsprostu specifikācijas (Bušdironas [*Bouches-du-Rhône*], Voklūzas [*Vaucluse*] un Gāras [*Gard*] departamenti; 1972. gada 18. aprīļa *JORF*, turpmāk tekstā — "1972. gada dekrēts"), ar kura 17. pantu tiek uzlikts pienākums ievērot iepriekš minētās 1966. gada 19. augusta nolīguma prasības par izplūdēm Berres ūdenstilpē;

— izmantošanas norādījumiem "par kanāla ūdens novirzīšanu Diransā saistībā ar šķidro un cieto vielu pieplūžu samazināšanu Berres ūdenstilpē" (turpmāk tekstā — "izmantošanas norādījumi"), ko 1997. gada 22. aprīlī apstiprināja *direction régionale de l'industrie de la recherche et de l'environnement* [Rūpniecības, pētniecības un vides reģionālā direkcija].

16 Šo minēto norādījumu 2. punktā noteikti šādi mērķi ūdens un sanešu pieplūdes samazināšanai:

"Ūdens pieplūdes

— ikgadējo pieplūžu maksimālais apjoms: 2100 hm^3

— pieplūžu maksimālais apjoms no 1. maija līdz 30. septembrim: 400 hm^3

Sanešu pieplūdes

— ikgadējo pieplūžu maksimālais apjoms: 200 000 tonnas

— suspendēto vielu (SV) maksimālais apjoms ne vairāk kā 2 g/l

Kvotu ievērošana

Ja kvotu ievērošana ir apgrūtināta, *EDF* par to jāziņo *Mission de Reconquéte de l'étang de Berre* [Berres ūdenstilpes sanācijas misija], kura attiecīgi lemj par turpmāko rīcību."

17 No lietas materiāliem izriet, ka *EDF* iekārtas Diransā veicināja ne tikai elektroenerģijas ražošanu reģionālā līmenī, bet arī labvēlīgi ietekmēja elektroenerģijas ražošanas drošību, nodrošinot nepieciešamo jaudu, kas nekavējoties ir pieejama, lai novērstu traucējumus elektrotīklos.

18 Uzskatīdama, ka Francijas Republika nav veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu, mazinātu un apkarotu Berres ūdenstilpes plašo un ilgstošo piesārņojumu, vai nav pienācīgi ievērojusi Protokola III pielikuma noteikumus un attiecībā uz vielu, kas minētas šī paša protokola II pielikumā nav grozījusi izplūdes atļaujas un, līdz ar to nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti atbilstoši Konvencijas 4. panta 1. punktam un 8. pantam un Protokola 6. panta 1. un 3. punktam, kā arī EKL 300. panta 7. punktam, Komisija 1999. gada 10. maijā nosūtīja Francijas valdībai brīdinājuma vēstuli, kurā tā pieprasīja sniegt apsvērumus.

19 Tā kā Francijas Republikas 1999. gada 5. oktobra vēstulē izvirzītā argumentācija to nepārliecināja, Komisija tai nosūtīja argumentētu atzinumu, kurā tā atkārtoja brīdinājuma vēstulē minēto un aicināja Francijas Republiku veikt vajadzīgos pasākumus šī atzinuma izpildei divu mēnešu termiņā pēc tā paziņošanas.

20 Atbildot uz argumentēto atzinumu, ar 2000. gada 31. oktobra vēstuli Francijas valdība nodeva Komisijai lietas materiālus.

21 Uzskatot, ka šie lietas materiāli tai nerada pamatu atteikties no argumentētajā atzinumā izvirzītajiem iebildumiem, Komisija cēla šo prasību.

Par Tiesas kompetenci

22 Francijas valdība uzskata, ka Tiesas kompetencē nav spriest par šo prasību, pamatojoties uz to, ka pienākumi, kuru pārkāpšana tiek pārmesta Francijas iestādēm, neietilpst Kopienu tiesību jomā. Faktiski, neviena Kopienu direktīva nereglamentē saldūdens un sanešu pieplūdes sāļūdens purvā, tāpēc Konvencijas un Protokola nosacījumi par šādām izplūdēm neietilpst Kopienas kompetencē.

23 Celtās prasības par pienākumu neizpildi priekšmets var attiekties tikai uz tādu pienākumu neizpildi, kas izriet no Kopienu tiesībām. Līdz ar to, pirms tiek atzīts pārkāpuma materiālais sastāvs, ir jāpārliecinās, vai uz Franciju attiecošies pienākumi, kas veido prasības priekšmetu ir Kopienu tiesību kompetencē.

24 No šī viedokļa ir jāatzīst, ka Konvencija un Protokols, ko noslēgusi Kopiena un tās dalībvalstis, ir noslēgti atbilstoši dalītajai kompetencei

25 Attiecībā uz Kopienas kompetencē ietilpstošiem nosacījumiem, atbilstoši judikatūrai jauktiem nolīgumiem, kas noslēgti starp Kopienu, tās dalībvalstīm un trešām valstīm, ir tāda pat iedarbība Kopienas iekšējā tiesību sistēmā kā iekšējiem Kopienas nolīgumiem (šajā sakarā skat. Tiesas 1987. gada 30. septembra spriedumu lietā 12/86 *Demirel*, *Recueil*, 3719. lpp., 9. punkts, un Tiesas 2002. gada 19. marta spriedumu lietā C-13/00 Komisija/Īrija, *Recueil*, I-2943. lpp., 14. punkts).

26 Tā rezultātā Tiesa ir secinājusi, ka, nodrošinot no Kopienu iestāžu noslēgtiem nolīgumiem izrietošo saistību ievērošanu, Kopienu sistēmā dalībvalstis pilda pienākumu pret Kopienu, kas ir uzņēmusies atbildību par pienācīgu nolīguma izpildi (iepriekš minētie Tiesas spriedumi lietā *Demirel*, 11. punkts, un lietā Komisija/Īrija, 15. punkts).

27 Šajā gadījumā, bez šaubām, Konvencijas un Protokola nosacījumi attiecas uz jomu, kas lielā mērā ietilpst Kopienas kompetencē.

28 Konvencijas un Protokola mērķi — vides aizsardzību — ļoti plaši regulē Kopienas likumdošana, tajā skaitā ietverot jomu par ūdens aizsardzību pret piesārņojumu (skat. jo īpaši Padomes 1991. gada 21. maija Direktīvu 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, OV L 135, 40. lpp.; Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti, OV L 375, 1. lpp., un Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvu 2000/60//EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, OV L 327, 1. lpp.).

29 Tā kā Konvencija un Protokols rada kā tiesības, tā pienākumus jomā, kas ir plaši ietverta Kopienas tiesiskajā regulējumā, tad Kopienas interesēs ir, lai gan Kopiena, gan tās dalībvalstis ievērotu saistības, kuras ir tikušas uzņemtas šo instrumentu ietvaros.

30 Ar faktu, ka uz šajā prasībā minētajām jūras vides saldūdens un sanešu ieplūdēm vēl neattiecas Kopienu tiesiskais regulējums, šis apgalvojums netiek apstrīdēts.

31 No iepriekš minētā izriet, ka Konvencijas 4. panta 1. punkta un 8. panta, kā arī Protokola 6. panta 1. un 3. punkta piemērošana saldūdens un sanešu pieplūdēm sāļūdens purvā, uz kurām neattiecas specifisks tiesisks Kopienas regulējums, ir Kopienas ietvaros, jo šie panti ir minēti jauktajos nolīgumos, ko noslēgusi Kopiena un tās dalībvalstis, un attiecas uz jomu, kuru lielā mērā regulē Kopienu tiesības. Tātad, pamatojoties uz EKL 226. pantu, Tiesa ir kompetenta spriest par dalībvalsts pienākumu ievērošanu.

Par lietas būtību

32 Komisija savas prasības uzturēšanai izvirza divus šādus iebildumus:

— Protokola 6. panta 1. punkta pārkāpums saistībā ar Konvencijas 4. panta 1. punktu un 8. pantu, pamatojoties uz to, ka Francijas Republika nav veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai stingri samazinātu Konvencijas 2. panta a) apakšpunktā minēto vielu, kurām ir kaitīga ietekme, iepludināšanu Berres ūdenstilpē, lai apkarotu un ilgtermiņā nepārtraukti samazinātu piesārņojumu šajā purvā;

— Protokola 6. panta 3. punkta pārkāpums, pamatojoties uz to, ka atļauja Senšamas hidroelektrostacijas izplūdēm nav tikusi izsniegta saskaņā ar Konvencijā un Protokolā paredzētajiem kritērijiem.

Par pirmo iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

33 Komisija uzsver, ka Protokola 6. panta 1. punktā ietverts pienākums sasniegt rezultātu.

34 Saskaņā ar Komisijas viedokli, kas balstīts uz vairākiem zinātniskiem pētījumiem, pastāv saistība starp, no vienas puses, Senšamas hidroelektrostacijas piepludināto saldūdens, sanešu un nogulu daudzumu Berres ūdenstilpē, un, no otras puses, purva ūdens sāls daudzumu, atsāļošanās un noslāņošanās līmeni, eitrofikācijas stāvokli pārmērīgas barības vielu pieplūdes dēļ, faunas, floras un Berres ūdenstilpes rekreācijas vērtības postījumu. Komisija neuzskata, ka Senšamas hidroelektrostacijas darbība ir vienīgais Berres ūdenstilpes piesārņojuma iemesls, tomēr tās darbībai ir būtiska loma šī piesārņojuma radīšanā.

35 Komisija piebilst, ka Protokola 6. panta 1. punkts ir jālasa līdzīgi kā šī paša protokola 6. panta 3. punkts, ar kuru tiek noteikta stingra prasība par atļaujas iegūšanu vielu izplūdēm, pienācīgi ievērojot Protokola III pielikuma noteikumus. No tā izriet, ka nesankcionētas vielu izplūdes ir aizliegtas, kas savukārt nozīmē to, ka valstij ir precīzi jāzina izpludināto vielu raksturs un daudzums.

36 Provansas, Alpu, Rivjēras [*Provence-Alpes-Côte d'Azur*] apgabala (turpmāk tekstā — "*PACA* apgabals") elektroapgādes drošības nenoturība vai reģionālais deficīts neattaisno atkāpes no Protokola 6. panta 1. punkta, jo pastāv alternatīvs risinājums tīkla drošības nodrošināšanai, proti, stratēģiskas 400 000 voltu sprieguma elektrolīnijas izbūve apgabalā starp Butru [*Boutre*] un Karosu [*Carros*].

37 Pat ja sanācijas pasākumu ietvaros pēdējo gadu laikā Berres ūdenstilpes piesārņojums ir ticis samazināts, šo izplūžu samazināšana ir bijusi vēlīna, nenoteikta un galvenokārt ļoti ierobežota. Komisija jo īpaši uzskata, ka minētajā plānā paredzētais kopējais maksimālais pieļaujamais izplūžu apjoms nav saderīgs ar ilgstošu Berres ūdenstilpes ūdens vides rehabilitāciju.

38 Francijas valdība uzskata, ka Protokola 6. panta 1. punkts ietver rīcības pienākumu. Šajā gadījumā Francijas Republikai jāpierāda vienīgi tas, ka tā tiešām ir izmantojusi pietiekamus juridiskos līdzekļus, lai samazinātu piesārņojumu, ko rada saldūdens un sanešu pieplūdes.

39 No šī viedokļa raugoties, *PACA* apgabala īpašā enerģētikas situācija attaisno Salonas un Senšamas elektrostaciju stratēģisko interesi. Plānotā 400 000 voltu jaudas elektrolīnija Butra-Karosa [*Boutre-Carros*] ir tikai daļa no visaptverošas programmas, kas paredzēta, lai atrisinātu šajā apgabalā sastopamās grūtības enerģētikas nozarē.

40 Pirmkārt, Francijas valdība aptrīd Komisijas apgalvojumu, ka Berres ūdenstilpe kopš 1983. gada ir bijis plaša, ilgstoša un specifiska, sauszemes avotu radīta piesārņojuma objekts, kam ir bijusi negatīva un ievērojama ietekme uz faunu, floru un šī purva rekreācijas vērtību. Tādēļ, neapgalvojot, ka Senšamas hidroelektrostaciju darbība nav

vainojama purva piesārņošanā, Francijas valdība uzsver citu piesārņojuma faktoru nozīmību, tādu kā krastu industrializācija, demogrāfiskā attīstība, lauksaimniecības aktivitātes, no zinātniskā viedokļa apstrīd Komisijas apsvērumus par purva sāls satura daudzumu, un vērš uzmanību uz vēja ietekmi uz ūdens plūsmu homogenizāciju, ko Komisija ir nepietiekoši novērtējusi.

41 Vienīgi visaptveroša pieeja, kas balstīta uz piesārņojuma avotu samazināšanu, iedarbojoties uz visbūtiskākajiem faktoriem, noved pie purva rehabilitācijas. Tikai uz saldūdens pieplūdēm balstīta interpretācija nedod nedz iespēju izskaidrot šīs dabas paradības, nedz arī rast piemērotu risinājumu.

42 Turklāt patlaban nevienā nopietnā pētījumā nav noteikti nedz Berres ūdenstilpes zivjaudzēšanas resursi, nedz arī izanalizēti galvenie Berres ūdenstilpes zvejas aktivitāšu samazināšanās iemesli šo pēdējo gadu laikā, ne arī faktori, kas var traucēt šo aktivitāti.

43 Visbeidzot, Komisijas izvirzītie argumenti par Berres ūdenstilpes eitrofikāciju nav pamatoti. Tie ir balstīti uz novecojušiem un nepilnīgiem, proti, vecākiem par 1993. gadu, pētījumiem.

44 Otrkārt, Francijas valdība apstrīd Komisijas apgalvojumu, ka izplūžu samazināšana ir bijusi "vēlīna, nenoteikta un ļoti ierobežota". Šajā sakarā tā izvirza Berres ūdenstilpes sanācijas plānā paredzēto pasākumu piemērošanas skaitliskos rezultātus.

45 Visbeidzot, Francijas valdība apstrīd apgalvojumu par varas iestāžu veikto Berres ūdenstilpes piesārņojuma ilgtermiņa novēršanas pasākumu iespējami ierobežoto raksturu. Jo īpaši Komisijas vērtējums par izplūžu samazināšanas nepietiekamību balstīts uz uzlabojumiem, kas konstatēti kopš 1997. gada, kā tas arī atspoguļots Berres ūdenstilpes sanācijas misijas kopsavilkumā par 1994.–1999. gadu.

Tiesas vērtējums

46 No Protokola 1. un 4. panta izriet, ka to nolūks ir novērst, apkarot un kontrolēt Vidusjūras zonas piesārņojumu, ko rada izplūdes no upēm, piekrastes uzņēmumiem, izplūdes vietām vai arī noplūde no visiem citiem sauszemes avotiem, kas atrodas minētajās teritorijās. Lai to panāktu, vēlreiz nosakot atbilstoši Konvencijas 4. un 8. pantam uzņemtās saistības, Protokola 1. pants uzliek līgumslēdzējām pusēm par pienākumu veikt "visus atbilstīgos pasākumus".

47 Jo īpaši ar Protokola 6. panta 1. punktu tiek uzlikts pienākums līgumslēdzējām pusēm "stingri ierobežot piesārņojumu no sauszemes avotiem Protokola darbības zonā ar šā protokola II pielikumā minētajām vielām". Šī pielikuma B sadaļā arī minēts jēdziens "stingri ierobežot" vielu izplūdes, kas minētas tā A sadaļā.

48 No Protokola 3. panta c) apakšpunkta izriet, ka tā darbības zona ietver sāļūdens purvus, kas savienojas ar jūru, tātad arī Berres ūdenstilpi. Lai arī kopš Berres ūdenstilpes, ko Karontes kanāls (kas ir izrakts 1863. gadā un padziļināts 1925. gadā) savieno ar jūru, pastāvēšanas laikā tā neilgu laiku laiku ir bijusi sāļūdenstilpe, lietas dalībnieki ir atzinuši, ka tas kā ekoloģiskās kvalitātes kritērijs veido jūras vidi.

49 Starp II pielikumā minētajām vielām ir A sadaļas 11. un 13. punktā uzskaitītas "vielas, kurām tieši vai netieši ir nelabvēlīga ietekme uz jūras vides skābekļa saturu, jo īpaši tās vielas, kuras var izraisīt eitrofikāciju", un "vielas, kuras, kaut arī nebūdamas toksiskas, var kļūt kaitīgas jūras videi vai var traucēt kādam likumīgam jūras izmantojumam to izplūdes daudzuma dēļ".

50 Tātad Protokola 6. panta 1. punkts savienojumā ar tā pirmo pantu rada līgumslēdzējām pusēm īpaši stingri saistošu pienākumu, proti "stingri ierobežot" sauszemes avotu radīto piesārņojumu izplūdes zonā, jo īpaši visu to vielu, "kuras, kaut arī nebūdamas toksiskas, var kļūt kaitīgas jūras videi" ar "nepieciešamiem pasākumiem". Šī stingrība atbilst minētā instrumenta nolūkam, kas paredzēts, lai izvairītos no piesārņojuma, ko rada valsts iestāžu bezdarbība.

51 Kā jau Komisija to pamatoti norādīja, šis pienākums ir jāsaprot saistībā ar Protokola 6. panta 3. punktu, ar ko "valsts kompetentās iestādes ievieš iepriekšējās atļaujas sistēmu" II pielikumā minēto vielu noplūdēm un pieprasa dalībvalstīm kontrolēt sauszemes avotu radīto piesārņojumu Protokola piemērošanas jomā.

52 Šajā gadījumā Komisija uzsver, ka:

— kopš 1983. gada Berres ūdenstilpē ir vērojams sauszemes avotu radīts, plašs, ilgstošs un specifisks piesārņojums, kura nelabvēlīgā ietekme uz faunu, floru un purva rekreācijas vērtību ir ievērojama;

— šis piesārņojums galvenokārt ir radies Senšamas hidrolelektrostacijas lielo saldūdens, sanešu un nogulu pieplūdes rezultātā;

— pat ja tā ir taisnība, ka šo izplūžu daudzumi ir tikuši samazināti, jo īpaši 1997. un 1998. gadā, šī samazināšana ir bijusi vēlīna, nenoteikta un ļoti ierobežota tādā veidā, ka jo īpaši Berres ūdenstilpes sanācijas plāna ietvaros valsts varas iestāžu veiktie pasākumi nav bijuši piemēroti.

53 Francijas valdība neapstrīd nedz Berres ūdenstilpes pastāvošo piesārņojumu, nedz arī faktu, ka Senšamas hidroelektrostacijas darbība ir veicinājusi šo piesārņojumu, tomēr tā uzsver citu piesārņojuma avotu nozīmību, tādu kā purva piekrastes industrializācija, blakus esošo apdzīvoto vietu demogrāfiskā attīstība, lauksaimnieciskās aktivitātes pieaugums vai upju, kas savienojas ar purvu, ūdens kvalitātes postošā iedarbība. Tāpēc šī purva rehabilitācijai nepieciešama visaptveroša pieeja, kas nav vērsta tikai uz vienu traucējumu iemeslu.

54 Šim iepriekš minētajam argumentam nevar piekrist.

55 Tas, ka Berres ūdenstilpes piesārņojuma cēlonis ir arī faktori, gan antropiski, gan citi, kas nav saistīti ar Senšamas hidroelektrostacijas saldūdens pieplūdēm, tomēr nerada pamatu apšaubīt šīs hidroelektrostacijas turbīnu darbības dēļ esošo sauszemes avotu radīto piesārņojumu.

56 Tomēr Francijas valdība nav nedz apstrīdējusi, nedz mēģinājusi apstrīdēt Komisijas apgalvojumu, saskaņā ar kuru no *EDF* rūpnīcas kanāla ieplūstošais lielais sālsūdens daudzums ir pastiprinājis nosēdumu slodzi un veicinājis nevienmērīgu noplūdi, un ir nodarījis nopietnu kaitējumu Berres ūdenstilpes biotopa ekosistēmai. Saskaņā ar Protokola II pielikuma A sadaļas 13. punktu šādas pieplūdes, "kaut arī nebūdamas toksiskas, var kļūt kaitīg[as] jūras videi [..] to izpludinātā daudzuma dēļ". Turklāt viens no Francijas valdības 1993. gadā pieņemtā sanācijas plāna mērķiem, kā to arī atzīmēja atbildētāja savos paskaidrojumos, bija samazināt ikgadējo pieplūdi un suspendēto vielu daudzumu Senšamas hidroelektrostacijas kanālā.

57 Tātad ir jāpārbauda, vai varas iestāžu veiktie pasākumi attiecībā uz konstatēto pienākumu stingri samazināt sauszemes avotu radīto piesārņojumu ir bijuši piemēroti.

58 Saskaņā ar Francijas valdības viedokli Berres ūdenstilpes sanācijas plāna rezultātā kopš 1994./1995. gada no hidrolelektrostacijas izpludinātā saldūdens vidējo apjomu ir bijis iespējams samazināt par 40 % salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem. Kopš 1981. gada sanešu pieplūdes apjomi pēdējo 8 gadu laikā ir samazinājušies astoņkārtīgi — vidēji no 800 000 līdz vismaz 100 000 tonnām gadā, samazinoties vidējam dienas suspendēto vielu daudzumam, kas uz šo brīdi nepārsniedz 1 g/l. Attiecībā uz barības vielām, kas izplūst no *EDF* rūpnīcas kanāla, tās veido ne vairāk kā 10–20 % no kopējā fosfora apjoma. Jebkurā gadījumā, pastāv neskaidrības attiecībā uz to, cik lielu daļu no slāpekļa un fosfora piesārņojuma veido pieplūdes no *EDF* kanāla.

59 Līdz ar to ir kļūdaini apgalvot, ka valdības veiktā izplūžu samazināšana ir bijusi vēlīna, nenoteikta un ierobežota.

60 Šajā gadījumā no lietas materiāliem [jo īpaši no 1999. gada janvāra *Conseil général des ponts et chaussées* [Francijas Tiltu un ceļu departamenta padomes] Berres sanācijas plāna starpposma ziņojuma (11. lpp., turpmāk tekstā — "starpposma ziņojums"), Berres ūdenstilpes rehabilitācijas sabiedriskās interešu grupas 2002. gada novembra ziņojuma ar nosaukumu "Pētījumu kopsavilkums — vides stāvoklis" (36. un 37. lpp., turpmāk tekstā — "GIPREB ziņojums") un aktualizētā *GIPREB* kopsavilkuma par 2002. gadu (16. un 17. lpp.)] izriet, ka:

— "Senšamas hidroelektrostacijas nopludinātais ikgadējais vidējais saldūdens daudzums laika posmā no 1966. gada līdz 2000. gadam, kas ir periods, kurš ietver Kopienas un tās dalībvalstu Protokola aprobāciju, bija 3,09 miljardi m^3;

— pēc sanācijas plāna un *EDF* uzlikto ierobežojumu ieviešanas nopludinātā ūdens vidējais apjoms ievērojami samazinājās un vidējās ikgadējās pieplūdes laika posmā no 1995. gada 1. novembra līdz 2001. gada 31. oktobrim bija 2,085 miljardi m^3, tātad samazinājās par 30 %;

— tomēr no hidroelektrostacijas iepludinātā saldūdens ikgadējais pieplūdums raksturots kā sezonāls un svārstīgs, ņemot vērā centrāles turbīnu svārstības. Laika periodā no 1999. līdz 2000. gadam, kad tika izdots argumentētais atzinums šajā procedūrā, hidroelektrostacijas radītās noplūdes bija īpaši paaugstinātas, kā cēlonis atbilstoši *GIPREB* ziņojumam bija elektroenerģijas deficīts *PACA* apgabalā;

— lielās saldūdens pieplūdes veicināja tā centrālās dziļās daļas anoksiju, kur sāls daudzuma starpība starp virszemes un zemes dziļu ūdeņiem ir nozīmīga. Tā rezultātā šai daļai raksturīgs ūdensblīvuma ierobežojums, kas pieļauj ūdens anaerobu izgulsnēšanos un skābekļa trūkumu ar retiem un īsiem apskābekļošanas periodiem pie pietiekoši spēcīgām vēja brāzmām, lai tādējādi pieļautu ūdens homogenizāciju."

61 Attiecībā uz saldūdens atnestiem sanešu daudzumiem vispārīgi ir skaidrs, ka vielu pieplūdēm ir "nelabvēlīga ietekme uz vidi, jo īpaši dzīvnieku un augu sugām; pieaugot ūdens kaitīgajam sastāvam, gaismas iekļuve ir samazināta, līdz ar to ierobežojot ūdens augu augšanu. Sanešiem, kas lielos daudzumos izgulsnējas [jūras] dibenā, arī piemīt kaitējoša ietekme attiecībā uz bentoss faunu" (*GIPREB* aktualizētais kopsavilkums, 17. lpp.).

62 No *GIPREB* ziņojuma izriet, ka sanešu filtrēšanas tvertnes Kadarašā [*Cadarache*] ierīkošana 1980. gadā un Berres ūdenstilpes sanācijas plāna pieņemšana ir veicinājusi hidroelektrostacijas nopludināto sanešu pieplūžu daudzuma samazināšanu līdz atļautam izplūžu daudzumam 200 000 t/g un suspendēto vielu daudzuma ierobežošanu līdz 2 g/l. 1999./2000. gadā pieplūdes ar vidējo ikdienas koncentrācijas daudzumu 1 g/l ir sasniegušas 143 000 tonnas un 2000./2001. gadā — 92 000 tonnas, kaut gan vidējais ikgadējais [pieplūžu daudzums] bija 450 000 t/g par laika periodu no 1966. līdz 2000. gadam.

63 Tomēr saskaņā ar *GIPREB* aktualizētā kopsavilkuma informāciju (17. lpp.) par 1997.–2000. gadu, hidroelektrostacijas nopludināto sanešu pieplūde Berres ūdenstilpē sastādīja 50–80 % no kopējā daudzuma. Vēl jo vairāk, starpposma ziņojumā (13. lpp.) atzīmēts, ka hidroelektrostacijas dienas maksimālā caurtece (250 m^3) un maksimālā koncentrācija (2g/l) ir pietiekama, lai Berres ūdenstilpē piepludinātu vairāk nekā 40 000 tonnu sanešu. Kā to jau atzīmēja Komisija, šis līmenis ir ļoti augsts, ja to salīdzina ar pilsētu attīrīšanas stacijām noteikto apjomu ierobežojumiem.

64 Runājot tikai par hidroelektrostacijas barības vielu pieplūdēm, netiek apstrīdēts, ka pārmērīgas barības vielu pieplūdes jūras vidē izraisa eitrofikāciju augu vairošanās dēļ un, tātad, organisko vielu uzkrāšanos, kā arī skābekļa daudzuma samazināšanos, kas būtiski ietekmē zivju sugu, jo īpaši bentosa sugu mirstību.

65 Francijas valdība pati atzīst, ka tā ir bijusi aculieciniece īpašai aļģu (zaļaļģu) attīstībai kopš 1995. gada un īpaši 1998. gadā, un — mazākā mērā — makrofītisko apaugumu aļģu, nitrofīlo sugu attīstībai, kas piemērotas nelielai jūras vides sāļuma pakāpei un kuru attīstībai ir labvēlīga eitroficētā vide. Tādā pat nozīmē *GIPREB* aktualizētajā kopsavilkumā (31. lpp.) tiek izdarīts secinājums, ka "Berres ūdenstilpe, makroaļģu, jo īpaši zaļaļģu vairošanās rezultātā atrodas eitrofikācijas situācijā, ko iezīmē fitoplanktona biomasas produkti, kas ir īpaši būtiski virszemes ūdeņiem".

66 Šajā gadījumā *GIPREB* ziņojums, kurā trūkst precīzas un vienotas analīžu metodes, kas sarežģī salīdzinājuma veikšanu, lai noteiktu hidroelektrostacijas eitroficēto pieplūžu (slāpeklis un fosfors) daļu, pieļauj lielas neskaidrības.

67 Augstais eitrofikācijas līmenis, kāds tas pastāv Berres ūdenstilpē, kas nav dziļa, ir saistīts ar pārmērīgu barības vielu pieplūdi, pat ar nelielu barības vielu koncentrāciju, ko izraisa nozīmīga saldūdens apjoma noplūde, jo īpaši ņemot vērā nogulsnēs esošo fosfora palielināšanās fenomenu, kā arī tas izriet no *GIPREB* ziņojuma (92. lpp.) un kā Komisija to ir atzīmējusi savos paskaidrojumos.

68 Ņemot vērā iepriekš minēto, pat ja būtu bijis iespējams sanācijas plāna ietvaros veikt atbilstīgus pasākumus, tādējādi ietekmējot šo eitrofikācijas līmeni, liels saldūdens apjoms, kura sezonālās svārstības ir ļoti nozīmīgas, ir nopludināts no Senšamas hidroelektrostacijas Berres ūdenstilpē laika posmā, kas atbilst pirmstiesas procedūras nobeigumam. Ir jāatzīst, ka vidējais ikgadējā nopludinātā ūdens apjoms, pat ja tas ir samazināts līdz 2,085–2,3 miljardiem m^3, ir iespaidīgs, jo īpaši salīdzinot ar Berres ūdenstilpes ūdens apjomu, kas ir 900 miljoni m^3, tātad apjoma ziņā — divas reizes mazāks.

69 Šo noplūžu negatīvā ietekme uz Berres ūdenstilpes ekoloģisko līdzsvaru, ņemot vērā to pārmērīgo apjomu salīdzinājumā ar ūdenstilpes dabisko līmeni un tā svārstībām, bija vispārzināms fakts. Kā izriet no no *GIPREB* ziņojuma, kas tika iesniegts vienu gadu pēc Komisijas argumentētā atzinuma sniegšanas, šis apstāklis parāda, ka Francijas varas iestāžu veiktie pasākumi nav bijuši pietiekami, pildot Protokola 6. panta 1. punktā minētos pienākumus.

70 Runājot par sanešu pieplūdēm, kopš tika izbūvēta filtrēšanas tvertne Kadarašā un pieņemts Berres ūdenstilpes sanācijas plāns, Tiesai iesniegtie skaitļi atspoguļo nozīmīgu pieplūžu samazināšanos. Tomēr hidroelektrostacijas turbīnu darbības rezultātā, jo īpaši pie pieplūdes maksimālās caurteces, nopludinātā ūdens daudzums sasniedz ļoti augstu līmeni.

71 Tā rezultātā, ņemot vērā Protokola 6. panta 1. punktā minētā pienākuma obligāto raksturu, pirmais iebildums jāuzskata par pamatotu.

Par otro iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

72 Saskaņā ar Komisijas viedokli, lasot 1972. gada dekrētu saistībā ar 1966. gada 19. augusta nolīgumu, kas noslēgta starp *ministére de l'Équipment* [Tautsaimniecības ministriju] un *EDF*, Senšamas hidroelektrostacijas izplūdes Berres ūdenstilpē ir

uzskatāmas par atļautām, [lai gan] nav bijis iespējams šo atļauju izdot atbilstoši Konvencijā un Protokolā minētajiem kritērijiem, jo īpaši tiem, kas minēti Protokola III pielikuma E sadaļā, ņemot vērā to, ka tā tikusi izdota ātrāk. Vēl jo vairāk, ar [šādas atļaujas] palīdzību nav bijis iespējams noteikt katras vielas, kas nopludināta pa *EDF* rūpnīcas kanālu, kvalitatīvos un kvantitatīvos ierobežojumus un to kaitīgo ietekmi uz jūras ūdens izmantošanu un ekosistēmām.

73 Attiecībā uz izmantošanas norādījumiem, uz tiem neattiecas nekāda veida [tiesiskais] regulējums un to pārkāpšana nevar būt par iemeslu likumīgai soda sankciju piemērošanai. Protokola 6. panta 3. punktā noteikts, ka atļaujas kompetentās valsts iestādes izsniedz atbilstoši attiecīgās valsts iekšējās tiesiskās kārtības ietvaros piešķirtajai kompetencei.

74 Jebkurā gadījumā šis norādījums neatbilst Protokola III pielikumā paredzētajiem kritērijiem. Pie atļaujas izsniegšanas ir jāņem vērā šajā pielikumā minēto faktoru kopums un noplūžu sastāvs tādā veidā, lai atļauju izsniegtu katram elementam atsevišķi, t.i., saldūdens daudzumam, suspendēto vielu, slāpekļa un fosfora daudzumam.

75 Francijas valdība norāda, ka izmantošanas norādījumi ir juridiski saistoši, kompetentu iestāžu izsniegti un to neievērošana ir sodāma rīcība. Šie norādījumi ir pieņemti saskaņā ar 1972. gada dekrētam pievienotās specifikācijas 15. pantu, pēc to saskaņošanas ar attiecīgiem valsts dienestiem, kurus kā saistošus prefektiem ir apstiprinājis *directeur régional de l'industrie, de la recherche et de l'environnement* [Rūpniecības, pētniecības un vides reģionālais direktors]. Norādījumu neievērošanas gadījumā, piemērojot spēkā esošo likumdošanu, koncesionāram var uzlikt soda naudu līdz pat EUR 12 200, un atkārtota pārkāpuma gadījumā tam var atņemt koncesionāra tiesības.

76 Attiecībā uz norādījumu saturu, minētie pasākumi ir vērsti uz suspendēto vielu daudzuma samazināšanu ūdenī no 5 g/l līdz 2 g/l, kā arī saldūdens un sanešu pieplūžu samazināšanu atbilstoši Protokola III pielikumā ietvertajiem nosacījumiem.

77 Tā rezultātā Francijas varas iestādes ir izsniegušas *EDF* administratīvo atļauju, lai tā atbilstoši Protokola III pielikumam izmantotu, novadītu un nopludinātu Diransas ūdeņus Berres ūdenstilpē.

Tiesas vērtējums

78 Kā jau Tiesa ir nospriedusi 2004. gada 15. jūlija spriedumā C-213/03 *Pêcheurs de l'étang de* Berre (*Recueil*, I-7357. lpp., 41. punkts), Protokola 6. panta 3. punkts skaidri, precīzi un bez nosacījuma uzliek dalībvalstīm par pienākumu šī paša protokola II pielikumā uzskaitīto vielu nopludināšanai saņemt kompetento valsts iestāžu izdotas atļaujas. Šo atļauju izsniedz, ievērojot minētā protokola III pielikuma noteikumus.

79 Saskaņā ar Francijas valdības viedokli izmantošanas norādījumi par no Diransas ieplūstošā ūdens atkritumu pieplūdēm Berres ūdenstilpei, kas groza 1972. gada dekrētam pievienoto specifikāciju noteikumus, precīzi ievēro Berres ūdenstilpes sanācijas plānu, kas iekļaujas Konvencijas un Protokolu normu ietvaros. Šis norādījums, kura prasības balstītas uz kritērijiem, kas minēti Protokola III pielikumā, ietver atļaujas izsniegšanu atbilstoši minētā protokola 6. panta 3. punktam.

80 Šajā gadījumā ir pamats konstatēt, ka Rūpniecības, pētniecības un vides reģionālā direkcija ir apstiprinājusi izmantošanas norādījumus, kaut gan nolīgums un pie Diransas esošo Salonas un Senšamas aizsprostu specifikācijas bija 1972. gada dekrēta priekšmets.

81 Šajos apstākļos no Francijas valdības apsvērumiem skaidri neizriet, kādā veidā ar izmantošanas norādījumiem varētu likumīgi grozīt atbilstošos 1972. gada dekrēta pielikumā esošos specifikāciju noteikumus, lai ņemtu vērā Protokola 6. panta 3. punktā paredzētos noteikumus par atļauju izsniegšanu.

82 Francijas valdība atzīst, ka izmantošanas norādījumi varētu tikt pieņemti, piemērojot minētā dekrēta 15. pantu, kā tas arī izriet no piezīmēm šajos norādījumos.

83 Saskaņā ar 1972. gada dekrēta 15. panta noteikumiem:

"Pirms pagaidu tvertnes pie Malmoras [*Mallemort*] ierīkošanas administrācijai ir jānosaka koncesionāram izmantošanas norādījumi par slūžu atvēršanu ūdens notecei. Šie izmantošanas norādījumi ir jānosaka un jāsaskaņo ar Aviņonas [*Avignon*] tiltu un ceļu vecāko inženieri, kas atbildīgs par Diransas baseina apūdeņošanu."

84 Tomēr, kā jau Komisija ir atzīmējusi, nākas konstatēt, ka šis noteikums attiecināms tikai un vienīgi uz "slūžu atvēršanas nosacījumiem ūdens notecei" pirms "papildu tvertnes ierīkošanas Malmorā". Tas nenorāda uz nosacījumiem, saskaņā ar kuriem Protokola II pielikumā uzskaitītās vielas var tikt nopludinātas Berres ūdenstilpē atbilstoši kritērijiem, kas paredzēti, lai izvairītos no ekosistēmas ietekmēšanas.

85 Pastāvot šādiem nosacījumiem, lai arī kāds būtu izmantošanas norādījumu saturs, ņemot vērā Protokola III pielikuma noteikumus, Francijas valdība nav teikusi, ka valsts kompetentās iestādes ir sniegušas atļauju Protokola II pielikumā minēto vielu noplūdēm Berres ūdenstilpē atbilstoši šī paša protokola 6. panta 3. punktam.

86 Minētā rezultātā arī otrais Komisijais iebildums ir pieņemams.

87 Līdz ar to prasība tiek pieņemta.

Par tiesāšanās izdevumiem

88 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) — **nepieņemot visus atbilstošos pasākumus Berres ūdenstilpes plašā un ilgstošā piesārņojuma novēršanai, mazināšanai un apkarošanai un**

— **pienācīgi neievērojot Protokola par Vidusjūras aizsardzību no sauszemes avotu radītā piesārņojuma III pielikuma, kas parakstīts 1980. gada 17. maijā Atēnās un ko Eiropas Ekonomikas Kopiena apstiprinājusi ar Padomes 1983. gada 28. februāra Lēmumu 83/101/EK, prasības un pēc tā noslēgšanas negrozot atļauju veikt vielu, kas ietilpst Protokola II pielikumā, nopludināšanu,**

Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti atbilstoši 4. panta 1. punktam un 8. pantam Konvencijā par Vidusjūras aizsardzību no piesārņojuma, kas parakstīta 1976. gada 16. februārī Barselonā un kas Eiropas Ekonomikas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 1977. gada 25. jūlija Lēmumu 77/585/EEK, un Protokola par Vidusjūras aizsardzību no sauszemes avotu radītā piesārņojuma, kas parakstīts 1980. gada 17. maijā Atēnās un apstiprināts Eiropas Ekonomikas kopienas vārdā ar Padomes 1983. gada 28. februāra Lēmumu 83/101/EEK, 6. panta 1. un 3. punktam, kā arī EKL 300. panta 7. punktam;

2) **Francijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]